

Ühiskonnategelased võtsid mõõtu Pühajärvel

Margus Sööt

Pühajärve Puhkekeskuses toimus 28.-30. novembrini juba neljandat aastat järjest kiirmaleturniir, millest võtsid osa Eesti ja välismaised tippmaletajad, ajakirjanikud, ärimhed, kultuuritegelased ja mitmed teised ühiskonnaelus aktiivselt kaasarááakivad kodanikud. Seekordse turniiri võitis mõnevõrra üllatuslikult 24,5 punktiga 29st rahvusvaheline meister Tarvo Seeman.

Iga aastaga on osalejate arv üha kasvanud ja tänavu võttis üksteiselt mõõtu 30 malesõpra. Kuna kõik mängisid kõigiga läbi, siis tähendas see 29 vooru, millest igáuks vältas orienteeruvalt pool tundi. Tundub, et osalejate arv on saavutanud oma haripunkti, sest selle veelgi suuremaks viimine ei oleks enam mõttekas ja muutuks nii mõnegi osaleja jaoks ülemáára koormavaks. Juba praegu tuli võistlejatel veeta malelaua taga laupáeval pea kaheksa tundi, saabumispáeval reedel ja lahkumispáeval pühapäeval kogunes mängutunde kolm.

Osalejad olid jagatud viide tugevusgruppi. Esimesse ehk A-gruppi kuulusid rahvusvahelised suurmeistrid: eksmaailmameister Aleksander Halifman Venemaalt, Edvins Kengis Látist ja Aloyzas Kveinys Leedust. Kõik kolm on külaskáigul Eestis juba mitmendat korda ja kiidavad alati siinsete turniiride korraldust. Kahjuks ei saanud seekord kaasa teha ükski Eesti rahvusvaheline suurmeister, sest Jaan Ehlvest, Kaido Külaots ja Mihhail Rõtšagov viibisid-võistlesid samal ajal igáuks maailma erinevates paikades.

Teise ehk tugevusgruppi B olid paigutatud rahvusvahelised meistrid Kalle Kiik, Olav Sepp ja Tarvo Seeman Eestist, Eero Raaste Soomest ning lisaks neile veel eelmise aasta Eesti meistrivõistluste üllatushõbe Priit Leito. Meie noorim mestripaberite omanik Meelis Kanep mängis samal ajal Tallinnas Eesti juunioride meistrivõistlustel ja jäi seetõttu kohale tulemata.

Keskmissesse tugevusgruppi ehk C-gruppi paigutati maleveteranid, Eesti meistrivõistluste finaalideski edukalt osalenud Aarne Hermlin ja Taivo Jänes, veidi haigena kaasa teinud Eesti Maleliidu juhatuses esimees Hendrik Olde, Láti ärimees ja sealse spordi suur toetaja Aris Ozolinš, meediaärimees Igor Rõtov, investeerimispankur Olev Schults ja elektroonikaärimees Andrus Talihärm.

Neljandasse D-gruppi kuulusid erinevatelt elualadelt tuntud Júri Järvet, Hendrik Kelder, Tõnu Nael, Ants Põldoja, Raul Rebane, Aksel Rei, Risto Roosaar, Marko Siil ja Tõnu Truus ning viiendasse E-gruppi Roman Baskin, Ivo Jurno, Kaspar Kaugija, Tiit Láäne, Júri Tuulik ja Ülo Tuulik.

Ajakontrolliks oli 15 minutit kummalegi, kuid kasutusel olnud handicap-süsteem tähendab seda, et tugevam annab nõrgemale aega ette. Tugevama grupi mängija andis endast nõrgemasse gruppi kuulujale kolm minutit ette- see aeg võeti vähemaks tema kellalt ja lisati juurde vastase kellale. Näiteks A-gruppi kuuluvad suurmeistrid mängisid B-gruppi kuulujatega ajakontrolliga 12 minutit 18 minuti vastu, C-gruppi kuulujatega 9-21 vastu, D-gruppi kuulujatega 6-24 vastu ja E-gruppi kuulujatega 3-27 vastu. Süsteem on hea eelkõige just seetõttu, et annab nõrgematele võimaluse tugevamatele vastu hakata: ajavahe peaks justkui kompenseerima tasemevahe.

Ainsatena suutsid turniiri ühegi kaotuseta läbida võitja Seeman ja Rahvusvahelise Maleliidu (FIDE) maailmameister aastatel 1999-2000 Halifman. Teised osalejad pidid leppima mõne (üllatusliku) kaotusega.

Pärast laupäevast kaheksa tunnist malemaratoni ja enne viimast kuut vooru nägi esikuuik välja selline: 1.Sepp 20 punkti 23st, 2.-3.Halifman, Seeman 19, 4.-5.Kengis, Kiik 17, 6.-7.Leito, Schults 16,5. Selge eelise võis viimaseks päevaks anda Seemanile, kel oli selleks hetkeks kõigi tugevamatega juba mängitud. Liidril ja seni veel kaotuseta püsinud Sepal ning Halifmanil ootasid pühapäeval ees kaks rasket kohtumist Kveinyse ja Kiigega. Võis prognoosida, et kui Sepp need mõlemad partiid viigistab, siis annab ta ära punkti ja see võimaldab Seemanil esikoha jagamiseni jõuda, kui ta viimasel päeval täiseduga esineb. Laupäeva õhtuks olid korraldajad välja mõelnud suurepärase ajaviite. Nimelt kogunesid võistlejad ühes korraldajate ja sponsoritega bowlingusaali, et selgitada endi seast parim kuuliveeretaja. Moodustati kolm kaheksaliikmelist võistkonda: korraldajad-sponsorid, ajakirjanikud-ühiskonnategelased ja maletajad. Võistkondlikult osutus lõpuks parimaks korraldajate-sponsorite koosseis ja ka parim tulemus sündis nende leerist. Sporditähete välja andva aktsiaseltsi Inreko Press juhatuse esimees Donatas Narmont kogus 150 punkti.

Pühapäevahommikune 24. voor lõi maleturniiril segamini kõik kaardid. Valgetega mänginud maletreener Rei suutis pingelises heitluses alistada liidri Sepa. Oma ainsa kaotuse saanud Sepp loovutas partiis mõned etturid, sai selle eest paljulubava rünnakuseisu, kuid lähenev ajapuudus ei võimaldanud tal leida täpseimat mänguplaani. Rei andis natuke materjali tagasi, kuid sai seeläbi seisu tunduvalt lihtsustada ja sel hetkel, kui Sepa kellal nooleke kukkus, oli Rei seis juba kindlalt parem.

See võimaldas Seemanil Sepp juba finišispurdi alguses kätte saada ja peagi jättis ta oma rivaali ka selja taha. Viimasel hetkel Riho Liiva asemel mängima kutsutud Seeman pühapäeval endale ühtegi eksimust ei lubanud ja saavutas 24,5 punktiga kindla esikoha, millega kaasnes karikas ja 10000 Eesti krooni auhinnaraha.

Võitja Seeman mainis hiljem, et see ei olnud tal mitte esimene kord turniiri “musta hobuse” rollis alustada. Samamoodi saavutas ta võidu 2002. aasta maikuu suures rahvusvahelisel turniiril Liechtenstein Open. Kiibitsejad tõid võrdlusi ka 1992. aastaga, mil Taani jalgpallimeeskond Euroopa meistriteks krooniti.

Teist-kolmandat kohta jäid lõpuks 23,5 punktiga jagama Halifman ja Sepp. Järgnesid Kengis 22, Kiik 21,5 ja Leito 21 punktiga. Oma esinemisega võis väga rahule jääda seitsmendana lõpetanud Hermlin, kes kogus 20,5 punkti. Alla oma võimete mängis 20 punkti ja kaheksanda kohaga leppinud Kveinys. Viiele paremale olid rahalised auhinnad, lisaks sai iga osaleja diplomi ja meene. Välja jagati veel mitmeid eriauhindu.

Tsiteerides Rebase sõnu lõputseremoonial saavutas teatrimees Järvet oma veidi üle 50-protsendi küündiva 15 punktiga “parima mitemaletaja” tiitli (sõnastus oli küll veidi lõõpivam, kuid seda ma siinkohal kordama ei hakka). Järveti mäng jättis tõepoolest väga sisuka mulje. Ta oskas hästi ära kasutada ette antud aega ja tasuks hinnatavad võidud suurmeister Kveinyse ja meister Raaste üle.

Teine, kelle mäng mulle väga hea mulje jättis, oli samuti teatrimees Baskin. Ka tema käis ajaga väga otstarbekalt ringi ja pani järjest lauale väga ilusaid seise. Mingil hetkel ta siiski eksis ja võimaldas vastastel välja rabeleda. Nii tuli paraku leppida 3,5 punktiga ja eelviimase kohaga.

Pühajärve näol on leitud väga hea koht selliste turniiride läbiviimiseks, sest lisaks malele saab seal ka hästi puhata. Aega saab veeta bowlingus, jõusaalis, ujulas või lihtsalt pubis. Järgmine, juubeliturniir leiab sealsamas aset juba aasta pärast novembri viimasel nädalavahetusel.